

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . . 40 L — b.
 Negyed évre 20 L — b.
 Egy hóra . . . 7 L — b.
 Nyíltér sora 6 L — b.
 Bird. petitsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
 hetenként kétszer:
 csütörtökön és
 a árnapi reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Soseana Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diósgyőri Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
 Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segéd-szerkesztő: Kovács J. István.

A Magyar Nemzeti Párt memoranduma a királyhoz a koronázás alkalmával.

A Magyar Nemzeti Párt Ferdinánd király koronázása alkalmával a következő memorandumot terjesztette fel Öfelségéhez:

Királyi Felség! A trianoni békeszerződés ratifikálásával Románia 2 millió magyarsága, mint kollektív nemzeti kisebbség az egyes vidékek, illetve választókerületek szabályszerű kiküldöttjei útján, Kolozsvárt 1921. július 6-án tartott országos nagygyűlésben Magyar Szövetség címén politikailag egységesen szerveződött. Az 1918. december 1-ei gyulafehérvári román nemzetgyűlés határozata, a békeszerződés, valamint az ezzel kapcsolatos párisi külön egyezmény alapján elkészítette a maga politikai programját s a nagygyűlésből hódolatát Felséged előtt sürgőnyleg fejezte ki.

Alig kezdte meg azonban működését a szövetség, ezt azon a címen, hogy a Szövetségnek nincsenek jóváhagyott alapszabályai, közgazdaságilag betiltották, hivatalos helyiségét rendőrileg lepecsételték, iratait lefoglalták s elnöksége s az intézőbizottság tagjai, engedély nélküli gyűlés tartása címén, holott e tekintetben is a törvény kívánalmainak eleget tettünk, kihágásért rendőrbírói eljárás alá vettettek.

Alapszabályaink benyújtásával azok módosítására utasítottunk s csupán a f. évi márc. havi általános parlamenti választásokra kaptunk engedélyt, hogy egy külön bizottság útján a

szenátusba és a kamarába jelölteket állíthassunk, miután sem a választójegyzéket sehol ki nem egészítették, sem nekünk időt, alkalmat és módot nem adtak, hogy kellőleg szervezkedjünk és e kiegészítéseket törvény szerint eszközölthessük. Ellenben összes jelöltjeinket, bár minden magyarul a vidéken állítottunk ilyeneket, a választási elnökök különböző ürügyekkel és kifogásokkal már az elején rendszertelenül visszautasították úgy, hogy a 2 millió magyar képviselő Magyar Szövetség programjával a szenátusba 2, a kamarába pedig csak 1 képviselő jutott be. A f. évi júniusi választásokra azonban, mikor a kormány óriási többsége biztosított volt, a Szövetség programja alapján a legmagyarabb vidékeken kivételképpen bevasztathatták még 1 szenátort és 1 képviselőt, kik közül az egyik, — az egyetlen, aki még eddig érdemleges ügyben a kamarában szót kérhetett s aki a legnagyobb küzdelemmel jutott mandátumhoz, a kamara jun. 22-iki rendkívüli gyűlésén a miniszterelnöknek a génuai konferenciáról szóló jelentésére válaszolni akarva, dacára a házszabályok szerinti jelentkezésének a szólás jogától határozat nélkül egyszerűen elűztetett és így szólásszabadságától megfosztott.

A választások után a Magyar Szövetség működését azzal tiltották be továbbra is, hogy az, mint politikai egyesület más, kulturális, köz-

gazdasági, szociális és jogi célokat nem szolgálhat, illetve legutóbb, hogy a kulturán kívül politikai jellegű sem lehet.

Mint a fenti akadályok után, több mint egy év alatt a Magyar Szövetségnek a kisebbséget illető többnevű emlékiratai Felséged elé folytonos kérésünk dacára küldöttségileg nem juthattak s a kormányhoz intézett kérvényeink is rendszeresen válasz nélkül maradtak.

Ily körülmények közt alakult meg a f. évi rendes választások alatt ugyancsak Kolozsvárt a Magyar Nemzeti Párt, mely teljhatalmulag magáévá tette a Magyar Szövetség politikai programját s a párthoz tartoznak nagyrésztben a már említett, a szenátusba és a kamarába nagynehezen bejutott képviselők.

Ezek ma bármily kicsiny csoportot alkotva, programjuk és megválasztásuk folytán a magyar kisebbség reprezentánsainak tekintik magukat; nem tartoznak az egyik román, vagy más nem magyar nemzeti párthoz sem és nem számítják maguk közé azt a pár magyart, vagy magyar eredetű szenátort, illetve képviselőt sem, akik a szövetség jelöltjeinek visszautasításánál a kormány által önkényesen mintegy kinevezettek, de szabályszerűen megválasztottnak éppen nem mondhatók.

A Magyar Nemzeti Párt fenti szenátorai és képviselői mindezek után f. évi szept. 20-án

Nyár vége.

Ez a vége minden nyárnak:
 Unokáink úgy elszállnak,
 Mint a vándormadarak.
 Borong a ház néma csöndben,
 A kertünk is nemkülönben,
 Meggyászolják a nyarat.

Volt még tegnap vidám láрма
 S könnyes szemmel bolyong már ma
 Nagyanyó és nagyapó.
 Ház és kert egy nagy üresség,
 Oly ijesztő a csöndesség,
 Hogy az ki sem mondható.

Tíz unoka volt még tegnap,
 Mind a tíz elrepült egy nap,
 Nekünk csak a könny maradt.
 Nincsen, aki felvidítsen,
 Öreg szívet megifjítson,
 Nem hallunk több vig kacajt.

Mért is van nyár s hogyha van már,
 Ne is lenne egyéb annál,
 Maradna meg végtelen!
 S mért jönnek ők, ha elmennék,
 Mért nem szabad bár csak egyszer
 Itt maradni én velem!?

Ha csak egy itt maradt volna,
 A lelkünk nem panasznál,
 Eggyel is eljárnánk.
 Mind elmentek. Mind itt hagytak.
 Bus szivükről leszakadtak.
 Jaj de árván maradánk.

Benedek Elek.

Nagyenyeden.

— A Székely Ujság eredeti tárcája. —
 Írta: Dr. Ifj. Diósgyőri Jenő.

Valami szent áhitat vesz erőt lelkünkön,
 ha rég nem járt, látott helyre érkezünk. Önkéntelenül körülnézünk és jóleső érzéssel veszszük, ha úgy látunk valamit, ahogy azt legutolsó alkalomunkor hagytuk. Mert az emlékezet igen jó fényképész. Öntudatlanul is észreveszi a változást, bár nem mondtuk, nem gondoltuk is el előre, hogy milyennek hagytuk hátra azt, amit régen láttunk.

Igy voltam én is, mikor a Bethlen-kollégium 300 éves jubileumára Nagyenyedre érkeztem. Sok régi ismerősre, ismert házra, tájra találtam a sok változáson átment kollégiumon kívül is, de Istenem, micsoda nagy változáson ment át minden! Hiába! 26 év nagy idő.

A kollégiumba a régi, várkapu felőli kis kapun léptem be. A kapun belül egy lépéssel már változást találtam. A három lépcsőfok után üveges-ajtó van az elfalazott folyosón. Itt van elhelyezve a jószágigazgatóság és a kollégiumi pénztár, hol diákkoromban a kontra szénior lakott, hol az ifjúsági olvasó-terem és egy lakosztály volt, az alsó sor 1., 2. és 3. számú szobáiban. Ezen túl ismét el van falazva a folyosó s az azon levő ajtón juthatni be a régi folyosóra.

Régi? Dehogy! Ez is megváltozott.

Régen, diákkoromban az ó kollégium folyosóin odarögzített, ki nem nyitható zsaluk voltak. Téglamozaik voltak a padló. Ma üvegezett ablakok vannak a folyosókon is, a padló pedig csiszolt beton. A lakosztályok bejáratai közt keskeny, modern internátusi diákszekrények sorakoznak számozva és a diákok nevé-

vel ellátva. Benéztem azokba a szobákba, hol én és testvéreim laktunk. A régi rövid publika helyén hosszú, sok fiókos asztal van. Fölötte villanylámpa. A régi, nehézkes vaságyak, karikás ágyak helyett összetolható, fejjel a falnak állított vaságyak, az ajtó mögött, hol régen a terciárius lokusa: ágya és asztala volt, most modern, vízvezetékekkel ellátott mosdó van a falhoz erősítve. Csak a kályha a régi. Az ablakokat is kicserélték jó kettős ablakokkal.

Most nincsenek lokusok. Nincsenek külön asztalaik a nagyobb diákoknak. Nincsen primárius, szekundárius, terciárius, nincsen fiú, nincsen szoba, ma a modern világban szörnyen egyenlő minden. Itt nincs, nem lehet az a patriarkális szellem, ami régen volt, ami az életnek nevelt sok-sok szegénysorsu szorgalmas, jó fejű diákot.

De hát haladni kell a korrallal. Azt mondják, ez a mai kor követelménye. Lehet, hogy igazuk is van.

Menjünk tovább.

A középső 3-ban van ma a tanári Találkozó-terem. Régen néha lakosztály, máskor tanterem volt.

A középső 10-ben van az ifjúsági olvasó-terem.

Menjünk ki a folyosóra.

Künn borus az idő. Eszembe jut, hogy hajdanában ilyenkor milyen kellemetlen volt a léghuzatos folyosó. Ma? Mégis helyes volt a sok üveges ablak!

A felső soron az ó és új kollégium folyosóit összekötő csapó-ajtó helye be van falazva.

Átmegegyek az új kollégiumba. Bizony ez se nagyon új, ide s tőve 38 éve épült. Régen

tartott általános pártülésből kijelentik, hogy a jelenlegi parlamentet törvényesen megválasztottnak és alkotmányozónak nem tekintik. S ha mégis a koronázáson részt vesznek, teszik ezt azért, mert külön választják az ünnepélyes alkalmat a pártok küzdelmeitől, a király személyét a mindenkori kormányoktól s mert a magyarról már több mint 1000 év előtt megírta Bölcs Leo bizanci császár, hogy fejedelemtisztelő, dinasztikus nemzet, de — ugymond — éppen olyan szabadságszerető (eleüterosz) is s az ujabbkori legnagyobb államférfiakkal és szociológusokkal együtt valljuk, hogy ez a két tulajdon, illetve ezek közös érvényesülése csak együtt teszi az igazi alkotmányosságot. Már pedig a magyarságnak, mint kollektív egységnek, de nagyrészt egyéneinek is szabadságjogairól a román impérium átvétele és az azóta váltakozó kormányok uralma alatt beszélni sem lehet.

Elmegyünk Gyulafehérvárra azért is, mert 1918. dec. 1-én Isten és emberek előtt ott hirdette ki a Román nemzetgyűlés azt a határozatot, hogy: „Teljes nemzeti szabadság az összes együttlakó népek számára. Mindenik nép a maga nyelvén, a maga kebeléből való egyének által fogja közoktatni, közigazgatni és jogszolgáltatással ellátni magát és mindenik nép képviselői jogot nyer a törvényhozó testületekben és az ország kormányzásában az őket alkotó egyének számaránya szerint. Egyenjogúság és teljes autonóm szabadság az államban levő összes felekezetek számára!” Ez a határozat királyi dekrétummal megerősítve, majd pedig törvényhozással is szentesítve, egyik alapja és kiindulása lett a trianoni békeszerződés és az azzal kapcsolatos párisi külön egyezmény rendelkezéseinek is, mely három alapokmány együtt a magyar kisebbség közjogi alanyiságát és nemzeti egyéniségét a román nemzeti becsület és a nemzetközi jogvédelem szárnyai alatt is biztosította, amihez mi váltig ragaszkodunk s hiszszük és reméljük, hogy benne lesz ez az új alkotmányban is.

Elmegyünk, mert Gyulafehérvár azon Gyula vezéről, Szent István első magyar király anyai nagatyjáról vette a nevét, aki Erdélybe először

hozta be a kereszténységet s akinek nevezett szent unokája írta a magyar törvénykönyvbe ama nevezetes kijelentéseket, hogy: „Az egy nyelvű és egyerkölcsű ország gyöngye és törekény. Minden ember azon egy állapotban van. És, hogy: Onnan is nevezték elsőben a királyokat Felségeseknek, mert felségelik vala az egyházakat. (Unius linguae uniusque moris regnum imbecille et fragile est. Omnes homines unius sunt condicionis. Et: Inde etiam in primis reges Augusti dicebantur, quia augebant ecclesiam. I. Decr. 2, 4; 4, 3; 6, 3; §-ok).” Ezért lett Magyarország az idők rendjén a legnagyobb türelemmel és szelidséggel soknyelvű, sokfelekezetű és egyenlő polgárjogu ország; míg Románia azzá tétetett a békeszerződés és a népek tanácsa által.

Elmegyünk és az erdélyi fejedelmek volt székhelyén imánkba arra kérjük Istent, hogy Szentlelkével hassa át Felséged szívet s alkotmányos jogai folytán oly kormány, illetve kormányok vezessék az új államjogi helyzetet, melyek nem feledik, hogy nemzeti és felekezeti kisebbség jól felfogott érdekei alapján soha valamely általános elvi — konzervatív, liberális, radikális — alapon álló többséghez őszintén és állandóan nem csatlakozhatik, mert ez csak nemzetileg és felekezeti egységes országban lehet; a mindenkor többségnek tehát kötelessége e kisebbséggel szemben, mely soha kormányhatalomra nem juthat, hacsak jogos autonómiáját meg nem kapja, a méltányosság és a belátás alapjára állani, különben a kisebbséget, épen a fenti idézetekkel ellentétben, amit mi nem akarunk, a kétségbeesés s ezzel a szélső védekezés karjaiba veti.

Minthogy pedig az eddig tapasztaltak alapján nincs reményünk arra, hogy jelen nyilatkozatunkat, illetve kijelentésünket küldöttségileg Felséged magas színe elé vihessük, vagy a parlamentben minden körülmények között akadálytalanul elmondhassuk s különben is a parlamenti ülésen vagy a koronázáson ünnepet rontani nem akarunk, a kérelmezési illetve felirati jog alapján az udvarnagyi hivatal útján kell azt Felségedhez benyújtanunk és a nagy

nyilvánosságnál ország-világ előtt sajtóilag kihirdetnünk.

Mély hódolattal:

Kolozsvárt, 1922. október 7-én.

A Magyar Nemzeti Párt intéző bizottsága határozatából.

Báró Jósika Sámuel s. k.
szénátor.

Sándor József s. k.
képviselő.

Egyetemes egyházi adó.

Tudvalevőleg a magyar egyházak együttesen adót állapítottak meg a hivekre, melyből az iskolákat fogják biztosítani.

Ez eljárásnak oka egyenesen az állam, melynek csak a jogok és javak kellene, azonban a terhek alul idáig következetesen kibújt s azt a segélyt, mit a magyar állam oly bő mértékben juttatott a görög keleti és más felekezeti iskoláknak — azt mindeddig megtagadta. Az indokolatlanul bár, de neki semmiképpen sem izló felekezeti iskolákat minden oldalról elgáncsolni szeretné s mint a körülvevő várat szokás: kiéheztetni akarná.

A magyar egyházak vezetői átlátva a szitán, saját népükhöz fordultak s együttesen kiszámították: mibe kerülnek az iskolák s úgy találták, hogy lélekszám szerint 30 leuba. A tanítói kepe, az eddigi költségvetés azonban beleszámitatván, nem sok marad fedezetlenül, sőt az eddigi általános és szép adományozások futva fedezik a teljes összeget.

Ahol pedig nem üti az egész szükségletet, ott nem a családtagok száma, hanem a hivek teherbíró képessége szerint ossza be a presbiterium. Így járt el az angyalosi egyház, így fogadta el a esikszeredai presbiterium, holott saját iskolája nincs is.

Amint halljuk, holmi prefecti körlevelek röpködnek és szeretnék a népet fölzaklatni, de za tudja jól, hogy ki után kell neki igazodnia. Hát sem nem adnak segélyt a felekezeti iskoláknak, sem azt nem akarnák, hogy más adjon azoknak — a mit adhat?

Hát mit akarnak tulajdonkép?

A papok helyett a prefektektől találja megtanulni a székely nép, hogy neki a felekezeti iskola — életét jelenti, életét adja!

deszkapadlója, fehérre meszelt, oszlopos folyosói voltak. Ma diszkrét színekkel vagy egyszerű mintákkal vannak a falak lefestve. Az oszlopok közt beüvegezett ablakok zárják el a külső hideget, a szeles, havas időjárást.

A tantermekbe is benézek. Hol vannak a régi padok? Modern, vasszerkezetű iskolapadok sorakoznak. A régi, rongált, barna, zöld padok sehol sincsenek itt. Nem lehet megtalálni már, ahová előadások alatt ideáljaink monogramját, nevét, nyíllal átlőtt szíveket s mi egy s más vésztünk az iskola-padokra.

A kollégium hatalmas udvarán, mit hajdan kuriának hívtunk, látszólag nincsen változás, nagyjában a régi kuria benyomását kelti. Csak az udvar közepén emelkedik a modernség, a villanyos ívlámpa vasoszlopa, hol valamikor, régen volt a szivattyú-kút. De azért az udvart az ünnepély előkészületei ideiglenesen egészen megváltoztatták. A kis-kollégium előtti részre hatalmas emelvény, mögéje magas széles szöszék, e mellé két oldalt renesance stílusú lécekből, oszlopokból összeállított cimertartó állványok kerültek. Csupa fehér minden és mintha fiatal fenyőpark lenne, tele az udvar szép rendben sorakozó zöld fenyőfával. És piros virágokból, zöld levelekből kötött füzérek futnak körül oszlopot, léceket, szöszéket, körlátot egyaránt. Az ó-kollégium falát, az emelvényt mindenütt a felsőbb osztályos diákok által festett nagy Bethlen-cimerek díszítik, izlésesebben, szebben nem is lehetett volna ezt összeállítani. A képezde végénél, a hatalmas tűzfalnál van a dalárda és zenekar emelvénye. Másutt az egész udvar fehér fenyődeszkapadokkal van berakva.

Még találtam egy pár változást. A két csengettyű és állványa a képezde tűzfalától a kis-kollégium első lépcsőháza külső oldalához

van erősítve, a képezde épületének folyosói be vannak üvegezve; a hajdani Róma nevű lakószoba előtt el van falazva és az ezen levő ajtón lehet a folyosóra bejutni. A kis-kollégiumi lakószobákat hajdan Budapest, Marosvásárhely, Kolozsvár, Páris, Danzig, Várna, stb. nevekkel ismertük, ma 1., 2., 3., stb. sorszámmal bekeverték a falanszter rendszerbe. Ma ez az épület a tanítóképződei internátus.

Menjünk a kertbe.

Itt sincsen meg a régi, rövid kis kökerítésen az ajtó. Helyén kőalapon vaskerítés és vasajtó áll. A kert terraszai sincsenek meg. Kigyózó ut vezet föl a tornahelyre, mely ugyanott van, holrégen, a régi felső kertben volt. A kéthattus terrasznak, a kerti padoknak, hol kis diákkoromban a deklinációt, konjugációt tanulgattuk, nyoma sincsen. Most nincs elválasztva két részre a kert, szétbomlott a válaszfal épen úgy, mint a diákok közt nincsenek szolgák és urak.

Az alsó kertben, párhuzamosan a kis-kollégiummal, áll az 1896-ban épített hatalmas tornacsarnok. Ezzel majdnem egyvonalban, azon a helyen, hol a hajdani theologus-konviktus telkének a kertje volt, áll a magas, földszintes, modern berendezésű kollégiumi kórház, mit kb. 10 éve emelt a főiskola. Ez is, mint az egész kollégium, saját vízvezetékekkel van felszerelve. Lemegyünk innen a régi konviktushoz. Diákok sürögnek-forognak, egyrésztük helyet foglalt, más részük kettős sorban most jön ebédelni, mert hát ma minden bennlakó diák kapja a rendes napi kosztot, reggelit, ebédet, nem úgy, mint régen, mikor játékonyságból kapott a kis-diákok szegényebbje, sőt annak is kis része minden második nap főtt, meleg ételt

és a többi diák gondoskodott magáról, ahogy tudott. Nem az utcai kapun, hanem a kollégium nagy udvaráról vágott kapun át járnak a diákok étkezni a konviktusba.

Benézünk az étkező helyre. Az asztalok, étkező edények szépen tisztán, rendben sorakoznak a hatalmas ebédlőben. Kérdem egy kis diáktól:

— Most van cipó?

— Igen.

És mutat modern „vekni“-t, jóízű kenyeret, de a mai diáknak sejtelve sincs arról a régi cipóról, amit én kérdeztem s amit hajdanában két krajcárért adtunk-vettünk s mit a konviktussal szemben, a Bethlen-utca tulsó oldalán ma is álló régi kis földszintes kőházban süttetett a kollégium.

Menjünk vissza a kollégiumba.

Most csak az új-kollégium Bethlen-utcai bejáratán járnak be a kollégiumba. Annak is csak a régi Találkozó-terem felőli kis kapuján, a kocsibejáraton túl, a másik gyalogbejáró el van zárva és befalazva, oldala beüvegezve, mert ez szolgál most a pedelusok nappali tartózkodó helyeül.

A régen tornatermül használt nagy terem és a mellette levő szoba ma az első emeletről leköltöztetett régiségtár helyisége. Ennek a helyén, hol hajdan, a már majdnem negyedszázada elhalt Herepei Károly professzor rendezgette az ásvány- és régiségtárt, az elfalazott folyosóval megnagyobbított helyiségekben van a természetrajzi és néprajzi gyűjtemény.

A második emeleten a díszterem a régi. Csak éppen azt a változást találtam, hogy a díszterem jobboldali tanári ülőhelyei mögöt,

A Princ.

Tegnap, pénteken este adták elő műkedvelőink Gábor Andor 3 felvonásos vígjátékát, a Princet. Ezúttal is csak a közönség indolenciájáról írhatunk. Amint megolvastuk, összesen 60-an lehettek. Nem hisszük, hogy ennyiből állana a város kulturaközönsége, mert városunk műkedvelői jogosan megérdemlik, hogy minden egyes alkalommal zsufolt ház tapsoljon nekik. Leikes törekvésüket honorálni kellene legalább pártolássalunkkal, elvégre a magyar kultúráért dolgoznak, a kultura magjait igyekeznek megtermékenyíteni az elfásult indult lelkekben.

Az előadás egyébként jó volt, műkedvelőink fokozatos haladásának volt ez az est is bizonyítéka. A Haas-pár a két főszerepben brillírozott, az ő játéka a műkedvelői mértéket messze túlszárnyalta. Mindkettőt a publikum lelkes tapsal köszöntötte és mindvégig megértéssel adózott játékaiknak.

Kádár Sándor az öreg herceg szerepében a megszokott jó volt. Ezt mondhatjuk Dávid Dezsőről is Szegedy báró megszemélyesítésében, aki sokszor a darab ellaposodott részeit az ő humorával is igyekezett megleveníteni.

Teleky Vilmanak a báróné szerepe kissé öreg szerep volt, az ő csinos, üde fatalságot sugárzó alakjához inkább pajzán, bakfis szerep talált volna. Különböző jól játszott, teljesen otthonossá vált a deszkákon.

Zakariás Zaki is nagy haladást tett, jól alakított, lehetett volna azonban szenvedélyesebb, amikor a női karok átkarolják. Neki még sokat fogunk tapsolni.

Özy. J.-né Pataki Ilonkáról szintén elismeréssel írhatunk. Otthonossá fog válni ő is a színpadon s játékában ezután is fogunk gyönyörködni.

Balogh Margitka kettős szerepében bájos és jó volt. Legyen szerencsénk máskor is.

Pataki Miklós (János ur) és Dézsi Ferenc (Maiordomus) sikerült figurák voltak, kiknek részük volt az előadás sikerében.

Dicsérettel kell megemlékeznünk az új díszletekről, melyeket Dávid Dezső ügybuzgósága és lankadatlan fáradsága hozott létre. Sajnos, a közönség nagy része nem tudja értékelni a kulturális munkát. Reméljük azonban, hogy a legkéreg elolvad majd a szívekről és színháztermünk látni fog több közönséget is.

Kézdivásárhely város és vidéke színpártoló egyesületének alapszabályai.

18 §.

Elnök a rendkívüli közgyűlést egybehívni köteles, ha azt legkevesebb 10 tag kéri. A kérelemben megnevezendő a javaslat, illetve a gyűlés tárgya. A gyűlés napja a kérelem elterjesztése utáni 15 nap alatt állapítandó meg.

19 §.

Az egyesület a közgyűlés határozata alapján oszlik fel. A feloszlás javaslatát a választmány készíti el. A javaslat fölött a közgyűlés határoz a tagok $\frac{2}{3}$ -ad szavazatával. Az esetben, ha a feloszlás tárgyában összehívott közgyűlésen a tagok száma nem elegendő, a jelen szabályrendelet alapján egy más közgyűlés hívandó össze, amely a feloszlást a jelenlévő tagok $\frac{2}{3}$ -ad szavazatával határozza el.

20 §.

Feloszlás esetén a feloszlást határozó közgyűlés rendelkezik a 3 ik § alapján létesített alap kezeléséről, azon korlátozással, hogy ezen alap csak magyar kulturális célokra használható fel.

21 §.

Az egyesület feloszlása esetén a feloszláskor fennmaradt alap felhasználása tárgyában hozott határozatok tudomásulvétel végett a miniszteriumhoz felterjesztendők.

E határozat csak a miniszterium jóváhagyása után érvényes.

22 §.

Az esetben, ha az egyesület nem felel meg a jelen szabályrendeletben megállapított céljának, ha az állam, vagy magánosok érdekét veszélyeztetné az egyesület működése, azonnal felfüggeszhető és a vizsgálat eredménye után felosztható, vagy kötelezendő a szabályrendelet pontos betartására.

Jóváhagyott színpártoló egyesületnek Kézdivásárhelyen 1921. június hó 16 án tartott szervezkedő közgyűlésén.

Dr. Molnár Dénes,

elnök.

Kovács J. István,

titkár.

31365/1922.

Kultusz és művészeti Miniszterium. Láttam és jóváhagytam.

(P. H.) Virgil Oiofluh s. k.
direktor general.

Magyar aranykönyv.

— E rovatban azok neveit fogjuk beiktatni megörökítésül, kik megértve az idők szavát és nemes áldozatkészüggükkel hozzájárulnak a felekezeti magyar iskolák fenntartásához. Egyben felkérjük a falvak ref. és kath. iskoláinak vezetőit, hogy minden egyes adományról, legyen ez az adakozás természetbeni vagy pénzösszeg, szíveskedjenek szerkesztőségünket értesíteni, hogy e rovatban ott álljon az adakozók nevei, mint a magyar fajszeret nementója, a magyar áldozatkészügg örök dokumentuma.

A felekezeti iskolák fenntartásához adományaikkal hozzájárultak:

A torjai (felsőrézsi) ref. felekezeti iskola céljára a következő adományok lettek felajánlva: Solyom Gyula 2000 leu; Pethő Károly pénzben és természetben 1000 leu; Hann Frigyesné szül. Babos Erzsébet, kolozsvári lak. 600 leu; özv. dr. Pethő Józsefné, Pethő Benedek 500—500 leu; Zayzon Lajos ref. lelkész 250 leu; Kovács János kereskedő 200 leu; Szócs Miklós, Bodó László, Kovács József szabó, Kovács András (H.), Kovács Gyula Andrásé 100—100 leu; Jancsó Jenő tanító 50 leu; Áda Andor kertész 32 leu; Szócs Izrael 28 leu; Veres Lajos fodrász, Sente János, Solyom János, Demeter Mátyás, Breznánik István 20—20 leu; Kovács Bálint, Dávid János 10—10 leu; Barta András 5 leu.

Kézdivásárhelyen Földi Sándor butoraktáros a ref. elemi iskola részére 50, a róm. kath. elemi iskola részére 50 leut adott.

Legyen áldott a nevük s áldozatkészüggük örök példaadás az eljövendők okulására.

IRODALOM.

Szenzációs érdekességgé lesz a „Pásztor-tűz” legközelebbi száma, amely Gárdonyi Géza-nak a most jubiláló magyar írónak eredeti autogramját és arcképét hozza. Ilyes János Gárdonyi Géza-nál Egerben tett látogatásáról számol be. Berde Mária Gerhart Hauptmannról ír, Balázs Ferenc mesékről, Kovács László egy pompás detektiv-paródiával, Bodor Aladár, Földes Zoltán, Farcadi Sándor és Walter Gyula pedig versekkel szerepelnek. A változatos Rovat-közlemények sorából Szabó Mária, Balázs Ferenc, Tövisi Géza és Imets Béla közleményei emelkednek ki. Egyes szám ára 4 leu. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 35.

HIREK

Szombat, október 21.

— A külpolitikai horizont. A külpolitikában semmi különös nincs. A görög-török fegyverszünet még nem robbant szét, úgy látszik sikerül az ideig-óráig tartó békét összekovácsolni. Montenegróban újból lázonganak, úgy, hogy szerb csapatok indultak el a feltörő vágyak elfojtására. Bulgáriában szintén forrongás észlelhető, itt nem tetszik a népnek a parasztdiktatura.

— A Székely Ujság sakkversenye. Amint egyik előző számunkban jeleztük, a Székely Ujság sakkversenyt rendez és felhívta mindazokat, akik a versenyen résztvenni óhajtanak, hogy nevezéseiket a lapunk kiadóhivatalában fellejtetett ív aláírásával bejelenteni szíveskedjenek. A sakkversenyre akadt több jelentkező, akik várják a verseny kezdetét. Akik még részt akarnak venni, azok vasárnap estig jelentsek be szándékukat lapunk munkatársánál, dr. Elek Györgynél. Vasárnap délután 6 órakor a sakkverseny rendezőse a Vigadó fehér termében a részletek megbeszélésére, a játékidő meghatározására és a sorsolás megejtésére értekezletre jön össze, melyen a versenyzők feltétlenül jelenjenek meg.

— Templomi matiné. Zetl Béla hegedű és Simay Viktor orgonaművész, főgimn. tanárok okt. 29 ikén, vasárnap d. e. fél 12 órakor zene matinét rendeznek a ref. templomban. Az élvezetesnek ígérkező muzsikális eseményre előre felhívjuk olvasóink figyelmét.

— Hát te hol vagy most?

— Mi a foglalkozásod?

— Van családod? Gyermekek? aztán a régi életre, diákkori élményekre visszaemlékezések színtere volt a felsősor egész éjjel, mikor zárórát rendeltek az öreg diákoknak.

Másnap lefolyt a nagy ünnep. A kollegium udvarán lassan gyűltek a régi diákok s a közönség. A virágokkal, zöld levelekkel vastagon behintett emelvényen a kollegium előjárósága, tanárok, püspök, papok, küldöttségek, két asztalnál az újságok kiküldöttjei foglaltunk helyet.

A hatalmas ünnepélyről, mely az erdélyi magyar kultúra fényes ünnepe volt, már közöltünk tudósítást. Ennek legkimagaslóbb pontja az ott tartott református ünnepi istentisztelet volt, melynek ünnepi beszédét az egyik öreg diák, Nagy Károly püspök tartotta. Bethlen Gábornak a bibliából vett jelmondata: „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk”, volt beszédének alapigéje. Nem kisebb hatást váltott ki a Jékely (April) Lajos költő-tanár hatalmas ódája és az énekkar gyönyörű éneke.

Legmeghatóbb volt azonban a küldöttségek — első helyen gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi róm. kath. püspök képviselőjének — üdvözlése. Tizenkilenc küldöttség vonult el Bethlen Gábor utódai, a Bethlen-főiskola előjárósága előtt s mondta el igaz szívből a nagy fejedelem alkotása előtt hódolatát.

Az ünnepély egyik főpontja volt a Bethlen Gábor dombormű, fehér márványba faragott arcképének és az ez alá elhelyezett emléktáblának a leleplezése. Az emlékmű az ó kollegium udvarra néző frontján, a folyosóról a kúrára kijárók fölött középen van elhelyezve.

(Folyt. köv.)

apéta-ajtó van a szomszédos tanterembe vágva, hogy esetleges hangversenyek s más előadások alkalmával a szereplők itt közlekedhessenek.

Tovább, a rajzteremben kellemes változást láttam. Csinos bakfisok, tanítónőképződészek és diákkisasszonyok ülnek vegyesen diákokkal az asztalok mellett. Régen magánosuló leány kadt néha, ma a kollegiumnak 519 tanulója közül 164 leány, 345 fiu. És ezenkívül a kollegiumhoz tartozó tanítónőképzőnek mintegy 120 növendéke van, kik a régi vincellér-épezdében laknak, a Magyar-utcában.

Halad a kor. A nők mind több és többet foglalnak, a szellemi munka lassanként, bizonyos mértékig a nőkre nehezedik. És a fiatalok? Gyakorlati pályákra lépnek. Látjuk ezt a Bethlen-kollegiumi látogatás, a régi emlékek nemtalálása, helyén a sok diák, kiváltja belőlünk önkéntelenül ezt a megállapítást.

Hja! Halad a kor, fejlődik minden!

1922. október 8-án este impozáns diálkozó volt. Az új kollegium második emeletén, régi diáknnyelven: Felsősoron, a széles folyosón, néhány tanteremben és a díszteremben hosszú asztalok voltak felállítva. Ide gyűlt össze a rengeteg sok öreg diák. Mondják, hogy azelőtt kétezeren voltunk. Nem fényes bankett volt. Ki amit akart, azt evett egyszerűen, diákságon, abból a néhány egyszerű hideg ételből, amit az apró mai diákok szolgáltak fel. Soha még üldögélték, kivált az igazán öregebbje, akik a kevésbé koros vén diákok jöttek-mentek, sorba járták az asztalsorokat, tanteremeket és kerestek a rég nem látott pajtásokat, ismerősöket. Érzékeny találkozások, nehéz ismerések, kedélyes kikérdezés, hogy:

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására adni, hogy újonnan berendezett női- és férfi divatüzletemet

„Turul” cipő-gyártmány

női-, férfi- és gyermek-cipő nagy raktárral bővítettem ki, amelyre felhívom becses figyelmét. — Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy áruimat a legjobb és a legbiztosabb első forrásokból személyesen szereztem be és így kevés haszonnal a legelsőbb rendű árukat becsátom vevőim rendelkezésére.

Nagy választék

női- és férfi újdonságokban, posztókban, barchet-
tekben, kretonokban, zefirekben, valamint haris-
nyákban. — Egyben előre értesítem t. vevőimet,
hogy nagyobb mennyiségű áru érkezik rak-
táramba Galacból és Csehszlovákiából.

Nagy választék újdonságokban!

Politzer Lajos
Kézdivásárhely, (Fóter.)

Pontos és szolid kiszolgálás!

— **Bezárták az iskolákat.** A skarlát jár-
vány miatt városunk iskoláit 10 napra bezárták.

— **Kötőke.** Tegnap 'este a Konf. Egyesü-
lete második kötőkéjét tartotta meg. A szoká-
sos bibliamagyarázatot Paál Lajos lelkész mon-
dotta el és szavalt Máthé Ilonka tanítónő.

— **Hol legyen a békekonferencia?** Angol
körök ellenzik a törökök azon kívánságát, hogy
a békekonferenciát Szmírnában tartsák meg.
Az a nézetük, hogy inkább lemondanak a kon-
ferencián való részvételről, minthogy ezért
Szmírnába utazzanak.

— **Karácsonyi bazár.** Az árvaház az idén
is rendez karácsonyi bazárt, melyen a szokott
tárgyakon kívül kaphatók agyagáru fazekak,
lábasok, tányérok. A bazár dec. 3-8 ig lesz.

— **Önkéntes adó megajánlások** Már hirt
adtunk annak idején arról, hogy a kézdivásár-
helyi lelkész beiktatásán néhány polgártársunk
hol pénzben, hol cipőben stb. évenként hordo-
zandó önkéntes iskolaadóra kötelezte magát.
Ugy látszik, hogy a rókon lelkek bármily
messzeségben is megértik egymást és az idők
szavát s hasonló védelmi intézkedéseket tesznek,
vezetnek be egyebűt is. Szatmár jó messzire
fekszik tőlünk és az ottani „Hiradó” okt. 8-iki
száma írja: „Ujabbán bejött önkéntes adó meg-
ajánlások: Nagy Endre preszbiter ivén 1605.
Dr. Lengyel Zsigmond ivén 512 leu több egyház-
tagtól.” Az a nép, mely magától, lelke sugalla-
tára hallgatva — így akar és tud magán segí-
terti — az nem veszhet és nem is vesz el
bármely viharban. A jó példát városunkból és
Szatmárról ajánljuk a józan gondolkozásu em-
berek, preszbiteriumok figyelmébe.

— **Tea-est.** Október 31-én este 8 órakor a
Konfirmáltak Egyesülete műsoros tea estélyt
rendez, melyet ez alkalommal is tudomására
kiván hozni az érdeklődőknek, a következő
számunkban közöljük a műsort. *Elnökség.*

— **Elveszett pénztárca.** Tegnapelőtt este
a vasutállomáson a vonat érkezéskor elveszett
egy női fekete pénztárca. A benne levő pénzt
a becsületes megtaláló megtarthatja, azonban a
pénztárcát a benne levő iratokkal és tárgyakkal
szíveskedjék beszállítani Szabó Gyula-céghez.

— **Pásztortűz-est.** A Pásztortűz c. szép-
irodalmi hetilap, mely Erdély magyarsága előtt
nem ismeretlen, dec. 9-ikén irodalmi-estét rendez
városunkban. Ez alkalommal a lap több ismert
nevű munkatársa is ellátogat városukban, hogy
a szorosabb összeköttetés kapcsait megépítse
közönségünkkel. Annak idején az irodalmi est
programját ismertetni fogjuk.

— **A magyarországi kommunisták újabb
szervezkedése.** A budapesti rendőrség pár hét-
tel ezelőtt nagyarányú kommunista összeeskü-
vést fedezett föl, amelynek rendén 110 kom-
munistát tartóztattak le, akikre kétségtelen bi-
zonyíték van, hogy a kommunista forradalmi
összeesküvésnek tagjai. A további nyomozat
megállapította, hogy a szervezkedést kiterjeszt-
ették Magyarország különböző városára és így
már Szombathelyen, Debrecenben, Szolnokon
és Miskolcon is megalakították a kommunista
szakfiókokat. A vidéken 24 letartóztatás történt.
A letartóztatottak között van a szombathelyi
szociáldemokrata párt titkára, Greiner és Mol-
nár szociáldemokrata vezérek. A szervezetet
vezetőse utasításait Bécsből kapta, mert a bécsi
magyar kommunistákon (egyrészt az emigrán-
sokból került ki) keresztül az orosz bolsevi-
kikkel tartottak fenn összeköttetést.

× **Zwack likörkülönlegességek.** —
Unicum, Cacao Chouva, Cocktail, Yvette,
Chypre, Gin stb., stb., — városunkban
ismét kaphatók, az eredeti, békebeli s
közismert minőségekben.

Eladó egy 5 szobás kőház, 1 hold szántó és
kaszáló, gyümölcsös kerttel és mellék
épületekkel. Értekezni lehet a tulajdonossal kanta-
lata 33. szám.

Árverés.

Közhírré teszem, hogy a „Transilvania” cégnek
az Osorheiu-Olt (kézdivásárhelyi) vasuti állomásnál
levő telepén van egy kazán és több gépalkatrész,
melyeket Bajkó Barabás a Piatra-Neamt-i Jakó
Jelesnicow Péternek állítólag eladott.

Ezen ingóságokat 1922. Október 28-án, 14 óra-
kor a helyszínen tartandó nyilvános, magán árverésen
a legtöbbet ígérőnek eladom.

Kikiáltási ár. 30000 leu. Bánatpénz: 10%. A
vételár 8 nap alatt fizetendő.

Részletes feltételek irodámban a hivatalos órák
alatt megtudhatók.

Dr. Jancsó Gábor,
közjegyző.

CSAK
Benovits I. Jenő
női és férfi divatáru üzletében vásároljon.
A legfinomabb és legolcsóbb beszerzési forrás.
o o ÁLLANDÓ NAGY RAKTÁR. o o

Egy jó családból való, 4 **tanulónak**
középiskolát végzett fiu
felvételt HAYDL FRIGYES divatáru-üzletébe.

IRATOK SOKSZOROSÍTÁSA
olcsón és gyorsan készül.
— Cim megtudható a kiadóhivatalban. —

Eladó 1 drb. „The Big — four” angol gyártmányu
55HP (effektív) BENZIN-MOTOR a hozzá
tartozó 8 vasú „Jonderre”-ekéssel, összes tartozékokkal
teljesen jó és üzemképes állapotban. — A motor, mint
magánjáró, vagy mint stabilgép is, bármilyen erőmű
hajtására alkalmazható. Cim a kiadóhivatalban.

Legtartósabb
talp, bőr, box-, zsevró-, sima bagaria
bőrök, cipő-felsőrészek és cipész-szerszámok
legolcsóbb árban kaphatók
Szócs M. Lajos borkereskedésében.

KÉSZIT, VESZ, ELAD ÉKSZERT
MINDENNEMŰ
S. KLEIN ZS. műrás és aranyműves (Fóter 33. sz.)

PRÉSEL, VÁNYOL, FEST és TISZTÍT
a legjutányosabb árban, gyorsan és pontosan
felelősség
mellett **SVAABA.**
Gyűjtőde: FEJÉR L. FIAI CÉG.

Küküllőmenti

I. rendű asztali és fajborok
a CZELL-fele medgyesi borpincéből
nagyban vételnél jutányos árban kaphatók:
BENE ALBERT
= üzletében, Kézdivásárhelyt. =

Halló! Halló!
Galacból most érkezett
nagyobb mennyiségű áru újonnan berendezett üzletünkbe.
Figyelem! Figyelem!
Nálunk 5%-kal olcsóbb, mint bárhol.
Raktáron: Talp, bőr, suszter-kellékek.
Férfi és női szövetáruk, ugy-
szintén fűszerárúkból is dus raktár.
GLIGOR ÉS LUKÁCS.
(A kaszárnyával átellenben.)

BENOVITS MÓR
VERSENY-
Á-R-U-H-Á-Z-A
megkezdí olcsó elárusítását:

1 pár jóminőségű 13 L-től
1 férfi sokni . . .

1 pár jóminőségű 18 „
1 női harisnya . . .

1 drb. selyem kö-25 „
1 kötött nyakkendő . . .

1 méter 140 cm. 60 „
1 széles szövet . . .

1 méter 24 „
1 Schifffon . . .

1 méter 30 „
1 Barchend . . .

1 méter 28 „
1 Carton . . .

1 méter 32 „
1 Ingsephier . . .

Valamint minden rövid-, kötött- és sző-
vött áru nagymennyiségben érkezett és
olcsó áron elárusítom.

Kérem a t. vevő közönséget, saját ér-
dekében üzletemet felkeresni vételköte-
lezettség nélkül. Tisztelettel:

BENOVITS MÓR
VERSENYÁRUHÁZ-TULAJDONOS.

Külföldi átutalásokat
az Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság
Kézdivásárhelyi fiókjintézte
a legelőnyösebben eszközül Magyarország, Ausztria,
Csehszlovákia, Németország, Olaszország, Szer-
bia és más országok összes városaiba napi árfolya-
mon, vagy előre megállapított fix áron.
Vesz és elad idegen pénzeket, csekket napi áron.
Elfogad betéteket magas kamatozás mellett és kivá-
natra azonnal visszafizeti.
Kölcsönöket nyújt váltókra és bekebelezés mellett
ingatlanokra, ugyszintén árukra.
A bankszakmába vágó mindennemű egyéb ügylettel
foglalkozik.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.